

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
FOREIGN TRADE CHAMBER OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

KABINET PREDSJEDNIKA I POTPREDSJEDNIKA

Broj: 01-4-01-4-1362/21
Sarajevo, 22.12.2021.

UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE BIH

n/r g-din Miro Džakula, direktor

PREDMET: Inicijative Odbora Udruženja međunarodnih špeditera, *dostavlja se*

Poštovani,

Odbor Udruženja međunarodnih špeditera Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore Bosne i Hercegovine na svojoj 24. sjednici, održanoj 08.12.2021. godine, razmatrao je trenutne probleme međunarodnih špedicija koje posluju na teritoriji Bosne i Hercegovine. Analizirana su sva pitanja i odgovori sa sastanka održanog 02.12.2020.godine sa Upravom za indirektno oporezivanje BiH, te je zaključeno da se ponovno pripreme i obrazlože problemi sa kojim se najviše susreću.

U cilju otklanjanja barijera u poslovanju špediterskih kompanija na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, dostavljamo sljedeće inicijative:

1. Inicijativa za izmjenu i dopunu člana 30. Uputstva o postupku izvoza (naknadna ovjera istupa robe, odnosno razduženjem postupka izvoza (obrazac JCI 3/8),
2. Inicijativa za razmatranje problema u primjeni člana 75. Zakona o carinskoj politici BiH (zahtjev za izmjenu carinske prijave kada je priložen obrazac EUR1 prilikom carinjenja), i
3. Inicijativa o istovremenoj primjeni povlastice i preferencijalne stope (upisivanja povlastice po osnovu preferencijalne stope i carinske povlastice).

U vezi sa prethodno identificiranim problemima, Odbor je jednoglasno usvojio Zaključak broj 03-03-4-1268/21-3, koji Vam dostavljamo u prilogu ovog dopisa.

Očekujući odgovor na inicijative, koristim priliku da Vama i svim uposlenicima zaželim sretne nastupajuće praznike, uspješnu saradnju i puno privatnih i poslovnih uspjeha.

Unaprijed Vam zahvaljujem i srdačno pozdravljam.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK

Ahmet Egrlić

Prilog:

- Zaključak Odbora Udruženja br. 03-03-4-1268/21-3

Dostavljeno:

- Naslovu
- 03
- a/a

Branislava Đurđeva 10
71000 Sarajevo, BiH

Tel.: (+387 33) 566-222, 566-257, 566-253
Fax: (+387 33) 214-292, 566-258, 566-259

E-mail: cis@komorabih.ba
<http://www.komorabih.ba>

VANJSKOTRGOVINSKA KOMORA BOSNE I HERCEGOVINE
СПОЉНОТРГОВИНСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Udruženje međunarodnih špeditera
710000 SARAJEVO, Branislava Đurđeva 10
Tel: (++387 33) 566 174, Fax: (++387 33) 566 176
e-mail: sped@komorabih.ba, www.komorabih.ba
- Odbor Udruženja -

PRILOG 24.3.1.

Broj: 03-03-4-1268/21-3
Sarajevo, 8. 12. 2021. godine

Na osnovu člana 17. Poslovnika o radu Odbora Udruženja međunarodnih špeditera, Odbor Udruženja na svojoj 24. sjednici, održanoj dana 8. 12. 2021. godine, jednoglasno je usvojio sljedeći:

ZAKLJUČAK

I

U cilju otklanjanja barijera u poslovanju špediterskih poduzeća na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, Odbor Udruženja traži od rukovodstva Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine da kreira i uputi dopis Upravi za indirektno oporezivanje BiH, u skladu sa identificiranim i definiranim problemima u Ad 3 i to:

Inicijativa za izmjenu i dopunu člana 30. Uputstva o postupku izvoza

Član 30. (Dokazivanje pravilnog završetka postupka izvoza) glasi:

(1) Kada u kontroli od strane kontrolnog carinskog organa, pošiljalac/izvoznik ne može dokazati da je roba istupila iz carinskog područja BiH, kontrolni organ će pozvati pošiljaoca/izvoznika da dostavi dokaze da je roba stvarno napustila carinsko područje BiH. U pozivu će biti naveden rok za dostavljanje traženih dokaza, ne kraći od mjesec dana, a na zahtjev pošiljaoca/izvoznika može se i produžiti.

(2) Kad pošiljalac/izvoznik na poziv iz stava (1) ovog uputstva podnese dokaze, organ koji je tražio dokaze će podnesene dokaze, zajedno s primjerkom 1 izvozne carinske prijave, dostaviti službi nadležnoj za vođenje prvostepenog carinsko-upravnog postupka u regionalnom centru kojem organizaciono pripada izvozni carinski ured koji je prihvatio predmetnu izvoznju prijavu (u daljnjem tekstu: regionalni centar).

(3) U svrhu dokazivanja pravilnog završetka postupka izvoza, tj. da je roba stvarno istupila iz carinskog područja BiH, može se priložiti original carinska isprava zemlje uvoznice ili njena kopija ovjerena od carinskih organa zemlje uvoznice ili dokumenat izdat od drugog organa (npr. od konzularnog predstavništva BiH u zemlji uvoznici). Navedeni dokumenti se mogu prihvatiti pod uslovom da sadrže podatke iz kojih se nesumnjivo može utvrditi istovjetnost robe, tj. koji omogućavaju provjeru da je roba koja je puštena u postupak izvoza ista kao roba navedena u tim dokumentima.

Član 30. stav 3. mijenja se i glasi:

„U svrhu dokazivanja pravilnog završetaka postupka izvoza, tj. da je roba stvarno istupila iz carinskog područja BiH, može se priložiti original carinska prijava zemlje uvoznice ili kopija ovjerena od strane carinskih organa zemlje uvoznice. Ukoliko nije moguće obezbijediti carinsku prijavu ili njenu ovjerenu kopiju može se priložiti bilo koji komercijalni ili transportni dokument koji dokazuje da je roba isporučena van carinskog područja BiH. Navedeni dokumenti se mogu prihvatiti samo u slučaju da sadrže podatke iz kojih se nesumnjivo može utvrditi istovjetnost robe sa robom navedenom u carinskoj prijavi za izvoz i ako izvozni carinski ured ima evidenciju da je roba za koju se zahtijeva potvrda o istupu napustila carinsko područje Bosne i Hercegovine“.

Obrazloženje:

Zbog uočenih problema sa kojim se susreću učesnici u vanjskotrgovinskom poslovanju, a posebno izvoznici, u momentu kada carinskim i poreskim organima trebaju dokazivati istup robe iz Bosne i Hercegovine, predlažemo da se član 30. stav 3. Uputstva o postupku izvoza („Službeni glasnik BiH“, broj 72/06) izmjeni na način kako je to prethodno navedeno.

Navedeno Uputstvo nije mijenjano već 12 godina, a privredna kretanja kao i osposobljenost Uprave za praćenjem tokova roba je u svakom slučaju poboljšana. Elektronsko praćanje razduženja prijava je evoluiralo kao i realne potrebe privrede i izvoznika. Takođe, većina zemalja u koje privrednici iz BiH izvoze robe umjesto „papirnato“ oblika uvozne deklaracije imaju elektronske ispise, te dosadašnje Uputstvo nije bilo adekvatno, odnosno neučinkovito je u smislu mogućnosti dokazivanja istupa robe iz BiH. Ovim izmjenama omogućio bi se efikasniji nadzor nad robama, učinili postupci za dobijanje potvrde o indirektnom istupu robe iz BiH jasnijim i transparentnijim.

Svi učesnici u vanjskotrgovinskom poslovanju, a posebno izvoznici, ali i prijevoznici i špediteri bi imali jasno definisane mogućnosti dokazivanja istupa roba. Ovo pogotovo za izvoznike koji robe prodaju na paritetu EXW, FCA i nemaju realni nadzor nad robom nakon što je predaju prijevozniku na otpremu.

Alternativno, predlažemo da se ovo pitanje riješi izmjenom Uputstva o izvozu na način koji bi omogućio potvrdu istupa kako je to regulisano **Odlukom o sprovođenju Zakona o carinskoj politici BiH (nije još u primjeni)**. Naime, u „Službenom glasniku BiH“, broj 13/19 objavljena je Odluka o sprovođenju zakona o carinskoj politici BiH. Ovim se rješavaju u manjem ili većem obimu problemi dokazivanja istupa. To pitanje, odnosno postupak izvoza regulisan je u Odluci članovima od 447. do 476..

Inicijativa za razmatranje problema u primjeni člana 75. Zakona o carinskoj politici BiH

Član 75. Pregled prijava nakon carinjenja

- 1. Carinski organi mogu, na svoju inicijativu ili na zahtjev deklaranta, napraviti izmjenu prijave nakon puštanja robe.*
- 2. Nakon puštanja robe, a da bi se uvjerali u tačnost podataka iz prijave, carinski organi mogu napraviti pregled poslovnih dokumenata i podataka koji se odnose na uvozne i izvozne radnje u svezi s tom robom ili na naknadne komercijalne radnje u koje je ta roba uključena. Takvi pregledi mogu se napraviti u prostorijama deklaranta, svake druge osobe koja je poslovno izravno ili neizravno uključena u navedene radnje ili svake druge osobe koja je u posjedu navedenog dokumenta i podataka u poslovne svrhe. Carinski organi mogu obaviti pregled robe kada ju je još uvijek moguće pokazati.*

3. *Kada revizija prijave ili pregled nakon carinjenja ukazuju na to da su propisi kojima se regulira određeni carinski postupak primijenjeni na temelju netočnih ili nepotpunih informacija, carinski organi, sukladno svim važećim propisima, poduzimaju mjere neophodne za reguliranje nastale situacije, uzimajući u obzir nove informacije koje su im na raspolaganju.*

Mišljenje:

Problematika sa kojom se susreću međunarodni špediteri odnosi se na ispravku carinske prijave, u konkretnom slučaju prijavljivanje preferencijalne carinske stope.

Navedena praksa, s kojom se špediteri susreću, shvatanje je Uprave da je jedino njima na raspolaganju član 75. ZoCP kao oruđe kojim mogu da vrše ispravku carinske prijave nakon puštanja robe ispod carinskog nadzora. Naime, u članu 75. jasno je propisano da će se izvršiti ispravka carinske prijave na zahtjev deklaranta ili carinskog organa. Dakle, taj alat (zakonska mogućnost) je stavljen na raspolaganje objema stranama.

Stav Uprave da se ne može izvršiti ispravka polja 36, ukoliko nije prilikom podnošenja prijave tražena primjena preferencijala, špediteri dovode u pitanje po 2 osnova: ukoliko je u međunarodnim ugovorima predviđena mogućnost naknadnog izdavanja dokaza o preferencijalnom porijeklu (a u svima jeste) koja je razlika između situacije kada je omaškom propuštena prijava preferencijala i kada je naknadno izdan dokaz o preferencijalnom porijeklu i kako ga onda prijaviti tj. da li po takvom pristupu postoji mogućnost naknadnog korištenja preferencijalne stope.

Špediteri su stava da između ove dvije situacije ne bi trebalo praviti nikakvu razliku. U praksi do sada nije bilo problema kod naknadnog izdavanja dokaza o preferencijalu i njegove primjene, ali je bilo kod propuštanja prijave povlastice.

Obrazloženje:

Odredba člana 4. Zakona o upravnom postupku BiH, a koji zakon se supsidijarno primjenjuje na postupak carinjenja, u kojoj je sadržano načelo zakonitosti, između ostalog, propisuje da su organi uprave kada postupaju u upravnim stvarima dužni te stvari rješavati na osnovu zakona i drugih propisa, a odredba člana 393. istog zakona propisuje da organ nadležan za rješavanje, rješenje o stvari koja je predmet postupka donosi na osnovu činjenica utvrđenih u postupku.

Isto tako, članom 9. Zakona o upravnom postupku (načelo materijalne istine) propisano je da se u postupku mora utvrditi pravo stanje stvari i u tom cilju moraju se potpuno i pravilno utvrditi sve činjenice koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja.

Iz gore navedenog proizilazi da donošenje rješenja u upravnom postupku pretpostavlja utvrđivanje činjenica koje su prema materijalnim propisima i o čijoj se primjeni radi, od važnosti za donošenje rješenja, odnosno utvrđivanje činjenica koje predstavljaju uslov za primjenu odgovarajućeg materijalnog prava.

Izmjena podataka u ovoj konkretnoj upravnoj stvari proizilazi iz odredbi člana 75. Zakona o carinskoj politici BiH, kojim je propisano, kako je to već navedeno, da carinski organi mogu na svoju inicijativu ili na zahtjev deklaranta izvršiti izmjenu prijave nakon puštanja robe u slobodan promet. Podaci u carinskoj prijavi mogu se izmjeniti kada su zakonom i međunarodnim ugovorom propisani uslovi za primjenu preferencijalnih tarifnih mjera utvrđenih Protokolom 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i

njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane, te su ti propisani uslovi ispunjeni.

Upravo u ovim situacijama dolazi do očite tehničke greške u popunjavanju carinske prijave. Odredba člana 75., niti bilo koja druga odredba Zakona o carinskoj politici BiH, ne propisuju razloge zbog kojih se može tražiti ispravka prijave, niti je deklarant dužan pravdati zbog čega je došlo do greške. Smatramo da iz navedenog člana 75. proizilazi da ukoliko deklarant smatra da postoji osnov za izmjenu prijave nakon puštanja robe u slobodan promet postupajući organ je dužan provesti postupak provjere kako to propisuje član 75. ZoCP BiH, ali i član 58. Odluke o provedbi propisa Zakona o carinskoj politici BiH, te donese valjano i na zakonu temeljeno Rješenje.

Inicijativa o istovremenoj primjeni povlastice i preferencijalne stope

Sa sastanka održanog 2.12.2020.godine, putem Zoom aplikacije, na kojem su prisustvovali predstavnici Uprave za indirektno oporezivanje BiH, Vanjskotrgovinske komore BiH i predstavnik Udruženja međunarodnih špeditera, odgovor na pitanje o istovremenoj primjeni povlastice i preferencijalne stope smatramo pravno neutemeljenim.

Neprihvatljivo je i pravno neutemeljeno onemogućavanje prijavljivanja, u rubrici 36 carinske prijave, dokaza o preferencijalnom porijeklu robe prilikom korištenja nekog od osnova za oslobađanje plaćanja indirektnih poreza na uvezenu robu (npr. invalidske povlastice). Iz odgovora je jasno da Uprava, za prijavljenu robu za koju je traženo oslobađanje od plaćanja indirektnih poreza temeljem člana 207. ZoCP BiH, a istovremeno prijavljen povlaštenu preferencijalni tretman robe, tumači kao dva različita tretmana iste robe u istom carinskom postupku koji se međusobno isključuju i inzistiraju da se stranka odluči za jedan od njih.

Ovakvim tumačenjem stranka može biti dovedena u situaciju da, ukoliko u toku zabrane otuđenja za robu za koju je korišteno oslobađanje od plaćanja indirektnih poreza nastupi neki od razloga za naknadnim obračunom i naplatom istih, bude dovedena u situaciju da ne može koristiti preferencijalnu carinsku stopu, iako je u momentu prijavljivanja robe ispunjavala uvjete za to.

Smatramo da se u ovakvim situacijama radi o primjeni samo jednog osnova za oslobađanja koji je vidljiv iz šifara u rubrici 37 podnesene carinske prijave, a koji će biti obrazložen u rješenju o oslobađanju od plaćanja indirektnih poreza za prijavljenu robu.

Trenutno postupanje, u praksi kompromisno rješenje, je da se u rubrici 36 ne prijavljuje preferencijalno porijeklo robe (neka od šifri iz šifarnika), a da se u rubrici 44 navede dokument i u spis predmeta priloži dokaz o njenom preferencijalnom porijeklu, je prihvatljivo, ali s aspekta pravne sigurnosti nepouzđano. Naime, slijedeći praksu postupanja Uprave u upravnim postupcima povodom zahtjeva za izmjenu podataka za primjenu povlaštene carinske stope na prijavljenu robu za koju nije tražena primjena povlaštene carinske stope, iako se u spisima predmeta nalazio dokaz o njenom preferencijalnom porijeklu, isti su odbijani kao neosnovani s obrazloženjem da se to moralo navesti prilikom podnošenja carinske prijave.

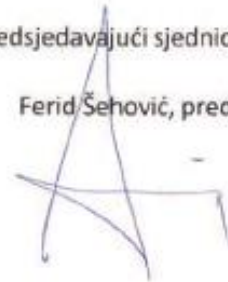
Dakle, ovakvim postupanjem, u slučaju nastupanja nekih od razloga za naknadnim obračunom i naplatu indirektnih poreza, za robu za koju je traženo neko od oslobađanja predviđenih članom 207. ZoCP BiH, bili bi dovedeni u situaciju da se s velikim stupnjem vjerojatnoće naknadno izvrši obračun i naplata indirektnih poreza, iako je roba u momentu carinjenja imala preferencijalni status.

II

Zadužuje se sekretar Udruženja i direktorica Sektor za transport i komunikacije za dalje postupanje po ovom Zaključku, a u skladu sa aktima Vanjskotrgovinske komore BiH i Udruženja.

Predsjedavajući sjednicom Odbora:

Ferid Šehović, predsjednik

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F. Šehović', written over the printed name.